

Η Αυστραλία τιμά τα ελληνικά καφέ

Το Εθνικό Μουσείο της Αυστραλίας αποφάσισε να τιμήσει την ιστορική, πολιτιστική και κοινωνική προσφορά των ελληνικών καφέ στην Αυστραλία με μια μόνιμη έκθεση που θα... ανοίξει στο κοινό τον ερχόμενο μήνα.

Ο τίτλος της έκθεσης, που έχει περιορευτεί σε ολόκληρη την Αυστραλία τα τελευταία χρόνια με μεγάλη επιτυχία, είναι «Πουλώντας ένα αμερικάνικο όνειρο: Τα ελληνικά καφέ της Αυστραλίας».

Πρόκειται για μία μεγάλη φωτογραφική έκθεση, αποτέλεσμα της έρευνας της γνωστής φωτογράφου Έφης Αλεξάκη και του ιστορικού Λέοναρντ Ζανιζέφσκι.

Καλύπτει περίοδο περίπου 140 χρόνων, από το 1870 έως σήμερα, και περιλαμβάνει μοναδικές ασπρόμαυρες εικόνες από την Ελλάδα, την Αυστραλία, τη Νέα Ζηλανδία, την Αίγυπτο αλλά και τις ΗΠΑ. Έτσι παρουσιάζεται η μεγάλη ιστορία των ελληνικών καφέ της Αυστραλίας, αλλά και τις σημαντικές επιρροές που άσκησαν στην κουλτούρα του τόπου. «Έχουμε συλλέξει χιλιάδες ιστορίες και χιλιάδες παλιές και νέες φωτογραφίες», σημειώνει η κ. Αλεξάκη.

Με την έκθεση αυτή, φωτίζεται ένα πάρα πολύ σπουδαίο κεφάλαιο, ο ρόλος των καφέ στη διαμόρφωση της αυστραλιανής κουλτούρας και ο ρόλος που έπαιξαν οι ιδιοκτήτες τους, στην πλειονότητά τους Έλληνες μετανάστες της προπολεμικής περιόδου και της μαζικής μετανάστευσης. Καθρεφτίζεται το μεράκι των Ελλήνων μεταναστών να δώσουν μια άλλη διάσταση σε αυτό που ήταν ένα περιορισμένο και στερεότυπο μενού. Η άλλη διάσταση αφορούσε την καθαριότητα, τις μεγαλύτερες μερίδες

των πιάτων, τα καλύτερης ποιότητας σερβίτσια, την καλή ποιότητα της μπριζόλας, κυρίως όμως τη ζεστή και φιλική ατμόσφαιρα και την άψογη περιποίηση. Τα καφέ ήταν τόπος συνάντησης, κοινωνικού χαρακτήρα, αλλά και επιχειρηματικών διαπραγματεύσεων, ιδιαίτερα στην ύπαιθρο.

Στην αξιολογημένη αυτή έκθεση υπάρχει ο κόσμος της παλιάς εποχής και της νεότερης σ' ένα δέσιμο που παρουσιάζει πραγματικά μεγάλο ενδιαφέρον. Μέσα από τις εικόνες του παρελθόντος ζωντανεύει ο κόσμος μιας άλλης εποχής, το ήθος, οι φιλοδοξίες και οι επιτεύξεις του. Δίνεται, ακόμη, η ιστορική διάσταση και ο κοινωνικός ιστός που ύφανε το υπόβαθρο της σημερινής κοινωνίας. Στην ύπαιθρο, ιδιαίτερα, όπου άνθισαν κυρίως τα καφέ, η ζωή και οι εμπειρίες των ντόπιων είναι άρρηκτα δεμένες με την παρουσία των καφέ στον τόπο τους.

Στην έκθεση αυτή, φωτίζονται οι προσπάθειες πολλών Ελλήνων μεταναστών να

πραγματοποιήσουν το όνειρο που τους έφερε στους αντίποδες. Η σκληρή δουλειά, που συχνά τους υποχρέωνε να είναι οικοδομητές μιας ολόκληρης τοπικής κοινωνίας για χρόνια. Η ευγενής άμιλλα μεταξύ τους για το ποιος θα έχει την καλύτερη επίπλωση, το πιο εντυπωσιακό μπαρ, τα ωραιότερα φώτα, την πλουσιότερη βιτρίνα. Μιλούν για την περιορισμένη κοινωνική ζωή των γυναικών, οι περισσότερες από τις οποίες, παράλληλα με τα οικογενειακά τους καθήκοντα, εργάζονταν και στα καφέ. Ανατρέχοντας στο υλικό της έκθεσης μαθαίνει κανείς πως στην ουσία τα ελληνικά καφέ στην Αυστραλία λειτουργούσαν σαν «δούρειος ίππος» για την εισβολή του αμερικανισμού στον τομέα του φαγητού αλλά και των κοινωνικο - πολιτιστικών συνθηκών από τις αρχές του 20ού αιώνα. Από τα τέλη του 19ου αιώνα άρχισε να γίνεται αισθητή η ελληνική επιρροή στο φαγητό και την τροφοδοσία. Τα ελληνικά καφέ της

Αυστραλίας ήταν μέρος του παγκοσμίου φαινομένου της μοντέρνας εποχής. Δημιουργήθηκαν, λοιπόν, πολλά τα οποία έγιναν σημείο συνάντησης για φαγητό, καφέ, συνηθειές, ραντεβού και οικογενειακές εκδηλώσεις.

Πολλές οικογενειακές φωτογραφίες, εξάλλου, έχουν τραβηχτεί σε τέτοιους χώρους. Δεν επρόκειτο για τα κλασικά ελληνικά καφεναεία, αλλά για ολόκληρες επιχειρήσεις τροφοδοσίας που πάντρευαν με επιτυχία, ελληνικά αλλά και στοιχεία από άλλες χώρες. Και φυσικά οι πελάτες τους δεν ήταν μόνο Έλληνες.

Πολύ σύντομα ωστόσο, και για το μεγαλύτερο μέρος του 20ού αιώνα, τα ελληνικά καφέ μετατράπηκαν σε χώρους πώλησης του αμερικανικού ονείρου. Πήραν τη μορφή σαλόνι κι άρχισαν να προσφέρουν ακριβό φαγητό, αμερικανική σόδα και παγωτά, μιλκ σέικ, προϊόντα που έρχονταν αποκλειστικά από τις ΗΠΑ.

Από το 1930 έως το 1960, που θεωρείται και η «χρυσή εποχή» των ελληνικών καφέ, η αμερικανική επιρροή στην τροφοδοσία συνδυάστηκε με άλλο ένα αμερικανικό επίτευγμα, τα σινεμά. Τα τζουκ μποξ που έπαιζαν ροκ εν ρολ απέκτησαν πρωταγωνιστικό ρόλο, ενώ ακόμη και η διακόσμηση παρέπεμπε πολύ περισσότερο σε Αμερική, παρά σε Ευρώπη.

Έμελλε όμως να καταστραφούν από τον ίδιο σύμμαχο που τα σπύριξε τις περιόδους της ακμής τους, δηλαδή την Αμερική. Σιγά σιγά τα ελληνικά καφέ άρχισαν να αντικαθίστανται από τις τεράστιες αλυσίδες φαστ φουντ και τα ακριβά εδέσματά τους να δίνουν τη θέση τους σε πρόχειρα και γρήγορα χάμπουργκερ και κλαμπ σάντουιτς.

MAJESTIC TRAVEL

Το μεγαλύτερο Ελληνικό ταξιδιωτικό γραφείο

INTERNATIONAL
DOMESTIC
BOOKINGS

Lic. No 2TA002918

Ελαφονήσι, Κρήτη

Εκδίδουμε εμείς τα εισιτήριά σας, γι' αυτό το
MAJESTIC TRAVEL
είναι το διαβατήριό στις διακοπές σας!

ΝΙΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ & ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΝΤΑΖΗ
405 Elizabeth Street, Surry Hills NSW 2010 (πάνω από το σταθμό του Σέντραλ)
P. 9281 2288 • F. 9281 4410 • holidays@majestictravel.net.au